

Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

PIK XCIII. Ч. 17. ДЖЕРЗІ СІТІ і НЮ ЙОРК. ВІВТОРОК, 28-го СІЧНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 28, 1986 No. 17. VOL. XCIII.

БІЛИЙ ДІМ ВІДПОВІДАЄ НА ЛИСТИ ОДВУ

Вашіґтон (ПС ІСНО). — За підписом Лінаса Коеліса, президентського асистента, Білий Дім відповів Павлові Дорожинському, голові Центральної Управи Організації Державного Відродження України в ЗСА (ОДВУ), на листи ОДВУ до президента Роналда Регена та до Патрика Бюкенана.

Відносно останньої точки, Білий Дім запевняє, що Уряд ЗСА завжди засуджував порушення людських прав і Гельсінкських угод та все доводив до відома урядові Советського Союзу, що ці порушення є серйозною перешкодою в покращенні відносин між ЗСА та СРСР.

БОЇ В КОНГРЕСІ ЗА БЮДЖЕТ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ

Вашіґтон. — Не зважаючи на те, що Адміністрація президента Роналда Регена передасть свій проект бюджету на наступний 1987 рік швидко в першому тижні лютого, Палата Репрезентантів трактує справу бюджету з точки зору політики і виборів, які в цьому році матимуть вирішальне значення для майбутньої президентської кампанії в 1988 році, році коли Р. Реген вже не буде кандидатом Республіканської партії і демократи надіються на зворот американських виборців з боку Демократичної партії.

Голова фінансової комісії Сенату Роберт Пеквуд, республіканець з Орегону заявив на телевізійній програмі Ен-Бі-Сі „Зустріч з пресою“, що Конгрес в результаті довгих і затяжних дебат, прийме проект Уряду. Натомість сен. Ернест Ф. Голлінґ, демократ з Південної Кароліни переконаний, що Урядові прийде, скоріше, ніж пізніше, підвищити федеральні податки, хоч він свідомий того, що такий крок міг би підірвати престиж Президента ЗСА, який запевнив американський нарід, що жадних підвишок до кінця його каденції не буде.

СЕРЕД АНГЛІЙСЬКИХ ПАЦИФІСТОК Є СОВЕТСЬКІ ШПИГУНКИ

Лондон. — Англійський журнал „Джейн'с діфенс віклі“ повідомив, що серед жінок, які протестують проти того, що на військовій базі у Грінем Коммон розміщені американські крилаті ракети, є не менше шести советських розвідниць. Вони підлягають Головному розвідувальному управлінню советської армії (ГРУ). Советські шпигунки перебувають серед пацифісток з грудня 1983 року, тобто з самого початку протестів проти розміщення в Грінем Коммон американських ядерних ракет.

Журнал покликується на неназваних советських вітків, за словами яких розвідниці прибувають з країн Варшавського блоку або Західної Європи і входять до складу частин спеціального призначення. Ці частини мають завдання нападати на західні військові об'єкти на випадок початку війни. Журнал повідомляє, що агенти вчаться нападати на ці об'єкти в спеціальних таборах, розміщених у Закарпатському, Уральському та Приволзькому військових округах.

БІЛА БЕРЕГІВ ЛІВІ ВІДБУВАЮТЬСЯ МАНЕВРИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЛОТИ

Вашіґтон. — Командування Шостої американської флотії попередило лівійців, що від 24-го до 31-го січня літаки з літаконосців „Корал Сі“ і „Саратога“ будуть проводити тренувальні польоти недалеко від лівійського повітряного простору і територіальних вод.

Маневри також є відомі відносно кількості советських військових кораблів у Середземному морі. В комунікаті лівійського радіо сказано, що Лівію не залакуют американські маневри. „Лівія не може жити в постійному страху, викликаному політикою американського тероризму, залюкування, політичною і економічною ізоляцією. Реген повинен зважити можливі наслідки своїх божевільних провакацій, — сказав у комунікаті. — Наше терпіння має межі і американський Президент повинен знати про це. Ми заявляємо Регену, що не боїмося нікого, крім Аллаха, і ніколи не дозволимо поставити себе на коліна. Ми і далі будемо відстоювати свою незалежність і підтримуємо визвольні рухи в усьому світі“.

В Українському Музеї починаються курси дереворізьби і вишивки

Нью Йорк. — Курс техніки дереворізьби, являючої в українському народному мистецтві, для дорослих і дітей від 12 років, початківців і курсантів з деяким досвідом у різьбартві відбуватиметься щосуботи від 15-го лютого до 26-го квітня, год. 1-ої до 4-ої по полудні. Плата за навчання: дорослі — 55 дол., пенсіонери і студенти віком від 16 років — 50 дол., діти від 12 до 16 років — безплатно, члени УМ дістають знижку 15 відсотків. Вартість матеріалів включена в плату за навчання.

Курси є частково фінансовані Стейтвовою радою мистецтва. В справі інформації і реєстрації слід телефонувати на число: (212) 228-0110. Адреса: 203 Second Ave., New York, N. Y. 10003.

М. Медвідь „дав інтерв'ю“ для ТАСС

Москва. — Советське пресоє агентство ТАСС розповсюдило інтерв'ю, взяте в українського моряка Мирослава Медведя, який у жовтні минулого року скочив з советського корабля „Маршал Конев“, щоб залитися у З'єднаних Стейтах Америки, але був насильно депортований до Советського Союзу.

Згідно з інтерв'ю, яке М. Медвідь нібито дав советському пресоєвому агентству, він живий і здоровий, живе з батьками недалеко від Львова.

У СВІТІ

ДЕЯКІ РЕЧНИКИ ПЕНТАГОНУ признались, що Уряд ЗСА бере до уваги можливість, що лівійський диктатор полковник Муаммар Каддафі, лобочуючись американської чи ізраїльської навази, може дати дозвіл на причалення советських воєнних кораблів до своїх портів, призначених для тяжких суден. Не виключно, що ЗСА тому вирішили збільшити свою морську флотію в Середземному морі, — кажуть політичні спостерігачі, і почали морські маневри біля берегів Лівії.

МОСКВА ПОСТАВИЛА тепер Південну Корею у дуже незручне положення. Речники советського Олімпійського комітету заявили, що советські і сателітні спортовці не братимуть участі в чергових Олімпійських іграх в 1988 році, якщо ці ігри не будуть поділені на обидві частини Кореї. Перша половина повинна відбуватися в Сеулі, столиці Південної Кореї, а друга в Пйонгянгу, столиці північної частини.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕГЕН ще не представив Конгресові свій проект федерального бюджету на 1987 фінансовий рік, а конгресмени і сенатори вже почали обговорювати бюджет. Головним питанням в ньому є, як досягти зменшення дефіциту в цьому бюджеті до 144 биль. дол. не підвищуючи при цьому податків. Позиція Президента відома: він виступає проти підвищення податків і за збільшення на три відсотки видатків на оборону. Голова фінансової комісії Сенату Боб Пеквуд вважає це можливим. Виступаючи перед репортерами, він сказав: „Я думаю, що Конгрес досягне компромісу з Білим Домом і зможе переборчати дефіцит, який не перевищує 144 биль. дол. Правда, для цього ми будемо змушені зменшити фінансування деяких програм, які ми раніше вважали непорушними“.

РЕЧНИКИ ДЕПАРТАМЕНТУ справедливости повідомили, що Ренді Майлс Джеффріс, якого обвинувачують в двох пунктах шпигунства, визнає себе винним в одному з них. У першому пункті Р. Джеффріса обвинувачували в передачі і в спробі передачі секретної інформації Советському Союзові, у другому — передачі і спробі передачі документів особі, яка не повинна була мати до них доступу. Джеффріс признався винним у другому пункті і максимальною карою для нього може бути 10 років ув'язнення і кара у висоті 10,000 дол. У другому пункті шпигун міг дістати довічне ув'язнення.

ПОЯВИВСЯ АЛЬМАНАХ УНС НА 1986 РІК

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Альманах Українського На родного Союзу на 1986 рік вже вийшов друком і є у розсилці. Жива, кольорова обкладинка роботи мистця Богдана Титли притягає око, а цікавий і різноманітний зміст дає читачеві можливість вибрати матеріал до своєї вподоби.

Особливо багато тим разом в календарі заступлена белетристика, актуальна і така, якої бракує відчуває постійно український читач у вільному світі. Альманах поділений тематично на чотири виділи: „Українці в розсіянні і на поселенні“, „Великому історичному 40-річчю“, „Іванові Франкові у 130-річчя і 70-річчя“, „На нашій не своїй землі — тепер і колись“.

ІТАЛІЙСЬКА ПРОКУРАТУРА ВИДАЛА ЗАРЯДЖЕННЯ НА АРЕШТ ПАЛЕСТИНСЬКОГО ТЕРОРІСТА АБУ НІДАЛЯ, ЯКИЙ, БЕЗ СУМНІВ, БУВ ПРИЧЕТНИЙ ДО ВИКОНАННЯ АТАКАТ НА ЛЕТОВИЩІ В РИМІ. ЗА НІДАЛЕМ ПОШУКЕ ПОЛІЦІА ТАКОЖ ІНШИХ ДЕРЖАВ СВИТУ, ЩОБ ПОСТАВИТИ ЙОГО ПІД СУД ЗА ДОКОНАНІ НИМ І ЙОГО ГРУПНОЮ ЗЛОЧИНИ.

ІТАЛІЙСЬКА ПРОКУРАТУРА видала зарядження на арешт палестинського терориста Абу Нідаля, який, без сумніву, був причетний до виконання атак на летовищі в Римі. За Нідалем пошукє поліція також інших держав світу, щоб поставити його під суд за доконані ним і його групою злочини.

НЕСПОДІВАНО ДЛЯ прокуратури канадський громадянин Джеймс Д.Ф. Моррісон, 69-річний колишній старшина канадської розвідки, признався до вини, що він передавав державні таємниці подвійному советському агентові. За це він у початковій стадії отримавшу по 2,500 доларів. Москва, зорієнтувавшись, що канадська поліція пошла на слід Моррісона, відкалікала свого агента з Канади, намагаючись затерти сліди шпигунства. Щоб, як то кажуть „пустити кінь у воду“, КГБ розстріляло свого подвійного агента, який, на їхню думку, передав забагато інформації канадцам про таємниці СССР.

ІЗРАЇЛЬ ПОВЕРНУВ З'єднаним Стейтам Америки 51,6 миль. дол. із суми 1,2 биль. дол., які були виділені йому як економічна допомога. Згідно з прийнятим у грудні минулого року законом про збалансований бюджет, ЗСА повинні зменшити на 4,3 відсотка допомогу чужинським державам у 1986 фінансовому році. Всі країни, крім Ізраїля, дістають американську допомогу чотири рази на рік. Ізраїль дістає допомогу одноразово, в жовтні, як тільки починається новий фінансовий рік. І якщо інші країни одержать на 4,3 відсотка менше, ніж було передбачено, то Ізраїль, який вже дістає допомогу повністю, мусить повернути частину одержаної суми.

СПЕЦІАЛЬНИЙ ВИСЛАННИК президента Роналда Регена, Джан Вайттед, після зустрічі з лідерами Франції, повідомив, що Франція обіцяла не збільшувати капіталовкладень в Лівії і забронити своїм спецлістам замінити американців, які вийдуть з цієї країни, виконуючи розпорядження Р. Регена. Аналогічні обіцянки Дж. Вайттед дістав і в більшості європейських столиць, які він відвідав. Подібними обіцянками і обмежується успіх виліти Дж. Вайттеда. Всі країни Західної Європи, крім Норвегії, відмовилися приєднатися до економічних санкцій проти Лівії.

ЕЛЕНА БОННЕР, ЯКА 20-го січня вийшла зі шпиталю, знову опинилась там у зв'язку з ускладненнями, які виникли після операції, перенесеної на серці. Речник масачусетського шпиталю Мартін Бендер повідомив, що родина привезла С. Боннер до шпиталю і сказала, що вона скаржиться на болі біля серця.

ГРУПА НАУКОВЦІВ, які видають полетом нуклеарного робота „Вояжер-2“ повідомила, що цей фотоборт викрив радіосигнали на планеті Уран. Це означає, що ця планета має магнетичне поле, що допоможе встановити дозвину дня і ночі на Урані. „Вояжер-2“ також зробив знімки, які вислав на землю, і які тепер науковці вивчають.

ГОЛОВА УПРАВЛІННЯ ветеранів Геррі Волтере, який є три роки на тому пості недавно повідомив, що він уступить з того посту. Волтере був першим адміністратором ветеранів, який не брав участі у жадній війні. Його заступником обрано спенсіонованого генерала Томаса Тирнеджа.

ІНТЕРВ'Ю з М. Медведьом. Хто досі не замовив альманаху може це зробити на адресу адміністрації „Свободи“: 30 Montgomery Str., Jersey City, N. J. із залученням 8 дол.

ІМЕЛЬДА МАРКОС, ДРУЖИНА теперішнього президента Філіппін Фердинанда Маркоса, має в самому тільки Нью Йорку чотири будинки вартістю приблизно 350 мільйонів доларів, — заявив на переслуханні адвокат Беррі Накс перед підкомісією Палати Репрезентантів, яка перевіряє маєтність Маркосів в ЗСА, висота якої переходить у бильйони доларів.

ПОЛІТИЧНІ АНАЛІТИКИ і близькі співробітники президента Роналда Регена підозрівають, що советський лідер Михайл Горбачов веде подвійну політику. З одної сторони він проголошує мораторіум на виробовання нуклеарної зброї, пропонує 15-річний план роззброєння, а з другої сторони, як доказують досліді, продовжує продукувати нові види нуклеарної зброї, зокрема стратегічних ракет далекої і середньої засягу. Крім того він ставить Уряд ЗСА перед „доконаним фактом“, тобто перше проголошує, бо це так пропагандивно вигідно для СССР, а потім пропонує Вашингтону долучитися до його пропозиції. У Білому Домі і Пентагоні перевіряють тепер „подвійну політику“ і „подвійне обличчя“ М. Горбачова.

Поміч борцям за свободу

Недавній синдикальний колоніст, консервативний республіканець Патрик Бюкенен, який став членом штабу Білого Дому з титулом „Директор у справах комунікації“, пригадав так звану доктрину Регена, яка стосується допомоги протикомуністичним рухам у різних країнах. Із досить обширної його заяви суттю є засада, що ЗСА, як світова потуга, має обов'язок помагати тим країнам і народам, які стали предметом комуністичної експансії. Ця допомога не мусить бути військовою, хоч і така її форма не виключена, але в першу чергу має бути, політична, фінансова, допомога доставою зброї і вишколом добровільців, які прагнуть збройно протиставитися насильному режимові. Ця у скороченні доктрина Регена подібна на доктрину, що її у зв'язку в В'єтнамсько-війну проголосив був Річард Ніксон. Тієї війни не започаткував Ніксон, тільки його демократичний попередник Ліндон Джонсон. Але Ніксон змагав до закінчення В'єтнамської війни, проголосивши її „в'єтнамізацію“, себто обмеживши роллю Америки до узброєння, вишколення і вивинування збройних сил Південного В'єтнаму, щоб вони самі зуміли оборонити себе проти агресії з боку комуністичного Південного В'єтнаму. І Америка тільки тому програтала В'єтнамську війну, що 1) Ліндон Джонсон спутав був руки тамошнім генералам, диктуючи їм стратегію і тактику, що їх придумували у Вашингтоні його цивільні дорадники, демократи, і 2) тому, що ворожий Ніксонів Конгрес відмовився давати дальшу допомогу Південному В'єтнаму.

Справа стала гостро актуальною у зв'язку з посиленням експортом комунізму, що його поведла Москва не у формі суперницької з демократією ідеології, а у формі збройної агресії, веденої військом, вербованим советською агентурою. Для американського Уряду справа стала ще й тому гостро актуальною, що саме тепер йдеться про схвалення бюджету на наступний фінансовий рік — послідовно — про схвалення у ньому відповідних сум для різних країн, які підходять під з'ясування вище доктрину Регена. Довга черга терористичних актів, режисерованих або безпосередньо комуністичними країнами, або спонзорованих комуністичними державами, збільшила шанси Уряду дістати від Конгресу легше поважні суми для „борців за свободу“, як їх окреслив був Реген. Конкретно, йдеться про Анголю, Афганістан, Камбоджу й Нікарагуа. Кожна з цих країн — це окрема проблема.

Що стосується Афганістану — то тамошні борці за свободу, активні опозиціоністи-партизани, найбільш відомі всьому світові. Від інвазії до Афганістану у 1979 році Москва втратила там із кругло 130,000 свого війська яких 30,000 вояків убитих партизанами, які діють із баз в сусідньому Пакистані. ЗСА помагати їм грішми, зброєю, вишколом і політичною дією. Окупація Афганістану коштує Москві удев'ять разів більше ніж дол. Тому Горбачов дав пізнати Регенові, що він готов відкликати відтіть війська, але із збереженням обличчя: щоб там був і надалі комуністичний — льояльний супроти Москви, уряд і щоби Америка туди не втручалася. Америка готова не втручатися, але під умовою, що відбудуться там вільні під міжнародною контролею вибори — на що Горбачов не погоджується.

Горбачов у принципі готів перевести відкликання 20,000 кубинських військ з Анголи, але тамошня проблема ускладнена острахом, щоб не скомпромітувати Америки в очах всього чорного населення Африки, що Америка опинилася би на одній лінії з біло-расистським урядом Південно-африканської Унії. В найближчому часі має прийти до Вашингтону лідер борців за свободу в Анголі Йосан Савінбі і тоді напевне будуть розглядати цю проблему з усіх аспектів. Третя країна, zagrożена активним експортом комунізму, це Камбоджа, колишнього одностайного Індокитаю. Оперує там військо комуністичного В'єтнаму. Американські противники збільшення допомоги тамошнім протикомуністичним партизанам з руху „Хмер Руж“ бояться, щоб після перемоги над комуністами не прийшли до влади партизани під проводом Поль Пота, який крив себе неславою вирізанню десятків тисяч цивільного населення. Врешті четвертою країною, яка найбільш небезпечна для Америки, бо географічно найближча це Нікарагуа Конгрес схвалив у минулому році для Нікарагуа тільки 27 мільйонів „невійськової допомоги“. Реген вимагає тепер трикратно більшої суми.

Уся ця проблема є одною з найбільших болячок американської закордонної політики, американської безпеки і американського бюджету. Широка кола суспільства в цій проблемі не визнаються, проте вона існує і становить один з найтвердших горіхів, що їх мусить розгризти Білий Дім і Капітоль. Нас, українців, ця проблема близько цікавить, бо коліс українські борці за свободу можуть зажадати, щоби до них застосувати доктрину Регена і дати допомогу для визволення України.

На сторінках „Свободи“ надруковано кілька статей пера Богдана Цимбалісто-го на тему Українського Музею (УМ) і його значення для української культури з особливим наголосом на конкретні придбати для нього власне приміщення.

Ми знову поділяємо погляди автора цих статей і хочемо додати до вже сказаного ще кілька думок. Насамперед хочеться пригадати і наголосити, що українська суспільність в Америці й інших країнах поселення дуже уважно і з великим розумінням поставилася до своїх духових потреб. Пригадаймо тільки про десятки, а може й сотні церков, що їх збудовано за останні 30-40 років в Америці й Канаді коштом грубих десятків мільйонів доларів. Скільки ж (а може й більше!) видано на народні доми, кредитові кооперативи, пластові й суспільні приміщення, спортивні галі й площі. Мільйонні фонди поставлено до диспозиції українському Гарвардові, Енциклопедії Українознавства, Науковому Товариству ім. Шевченка, Українській Вільній Академії Наук.

На жаль, з деяким запізненням звернено увагу на розбудову музею, що є необхідним складником культурного життя кожної розвинутої спільноти, хоч і на цьому полі ми не щіком без успіхів, бож є в нас музеї в Стамбулі, в Бавнд Бруку, Чикаго, Торонто, Едмонтоні й насамперед в Нью Йорку. Пишу „насамперед“ тому, що цей музей корисно вирізняється своїм широким задумом та

Завдяки д-рові Борисові Філіпчаківі, синові нестольного працівника на літературному полі й автора шлої низки історичних повістей, головною з нашої середньовіччя — Івана Філіпчак, його значні в галузі історичної повісти здобутки, затрачені і недоцелені в Україні советським окупантом, не пропали, а стануть повчальною лектурою, як і були нею раніш у 1930 роках для чергових поколінь нашої молоді.

У вступному слові видвигнуто значення того роду виховної літератури з „Історії України“ і приведені деяких важливіших її представників, що черпали свої теми з новітніх періодів нашої історії, бо з рідного давноминулого. Іхні твори, як і педагога та громадського діяча Івана Філіпчак, коли їх не перевести й практично втрачені для нас і легко призабуваються за неспокійних емігрантських умов, а для читачів молодшого покоління вони взагалі недоступні. Чи хто з них матиме, зрештою, нагоду познайомитися, наприклад, з творчістю Осипа Турянського, Володимира Шухевича, чи Осипа Кузьми, коли й старшому поколінню вони мало відомі. Шкода, що й така повість із часів Хмельничини, як „Жовті води“ Миколи Голубця, залишається поза увагою сучасного

Роман Ляницький

ПРО МУЗЕЙ І ПРО УКРАЇНСЬКУ КУЛЬТУРУ

професійним підходом до всіх проблем, що є зв'язані з його теперішньою діяльністю та за цим, що й заплановано на найближче й далеке майбутнє. Вирізняю його ще й тому, що він придбав собі признання не тільки серед широких шарів українського громадянства. Мусить бути щось виняткове і особливе в цій нашій установі, коли глибоко закорінені, заможні і досвідчені американські діячі на полі музеїв і музейництва відбувають свої конференції у скромних приміщеннях Українського Музею, запрошують до себе з доповідями його діячі, допомагають фінансово, пишуть про нього на сторінках впливової преси, приймають зорганізовані ним виставки до свої пишних музейних палат.

Сила й важливість цього музею також в тому, що він має свій осідок в Нью Йорку, у столиці американської, а то й світової культури, у місті що його кожного року відвідують від шість до вісім мільйонів туристів зі всіх країн світу.

Усі ці успіхи і досягнення стають ще вагомішими, коли згадати, що УМ розгортає діяльність не у своєму власному будинку, а в домі Союзу Українок, у кількох кімнатах, які ані своїм розміром, ані розміщенням аж ніяк не відповідають потребам і вимогам музею. Боляче

Роман Кухар

В ОБ'ЄДНАНИХ СИЛАХ НАЦІОНАЛЬНО-ДЕРЖАВНИЙ ЗРІСТ

Іван Філіпчак: „Будівничий держави“. Історична повість з XII сторіччя. Друге справлене видання. Обкладинка Марти Анни відтворена з оригіналу. Передмова з першого видання о. Романа Лукана, ЧСВВ, вступне слово від Видавництва, бібліографія літературних і наукових праць автора з його портретом і додатковим списком доступної літератури Ів. Філіпчак і Ірина Дибко. Видавництво Юліана Середяка, Буенос Айрес, 1985, ст. 150.

читача, а колиш вона наснажувала переможними поговитами нашого війська узяв й горду свідомість юних читачів тринадцятих років у краю.

Добре, що у відомому слові до „Будівничий держави“ подано основні дати з життя І. Філіпчак, бо часом в літературних оглядах їх пересочують, а така довідка, крім хоч короткої характеристики письменника, є необхідною вказівкою про його добу та місце в ній даного автора. Теж дуже цінною для освоєння змалюваної автором доби твору мапа Галичини того часу, поміщена на обкладинці книжки.

Іван Філіпчак, що старанно вишукував для тем своїх повістей конструктивні перші навіть з-посеред найважчих періодів нашої істо-

ри, в обговорюванні книжки вибрав постать Володимира Володаревича, відомого в історії тієї доби під найменням Володимирка — батька Ярослава, званого Осьмомислом, внука Ростислава, правнука Ярослава Мудрого і праправнука Володимира Великого. Землі могоутньої Київської держави Русі України почали розчленовувати між чисельним родом Рюриковичів, доки дійшло до сумної стадії т.зв. „ізгойства“ серед княжих нащадків залишених без територіальної наділу, а власне пограбованих з нього місцинами своєї смерті обидво Ростиславичів — трагічно осліпленого Василька й Володаря, розпалася, до того часу, приналежна до Київської держави Галичина на чоти-

ри князі уділи, що, у свою чергу, загрожувало дальшим політичним розпадом цієї найдалі висушеної на захід з українських земель. Завдяки здібному та великому поворному „збирачеві“ галицьких земель, Володимиркові, Перемиське, Звенигородське й Тернопільське князівства об'єднали в одну державу Володимирка, який і переніс свою столицю з Перемишля до розбудованого ним Галича. Таким чином до політичного падіння Галичини не дійшло, навпаки, зроста вона на силі й небувалому досі розростові. У той час простягалася Галичина з заходу, включаючи Санжичину, Перемішчину, Рясівщину, Ярославщину, частину т.зв. Червешських гордіт та оспорювану Київськими князями Погорину з Буськом, на Подільщину й далеко на південь здовж Дністра, аж до Чорного моря.

До трудного завдання автора належало показати постать Володимирка в наскрізь позитивному світлі, як великого князя й будівничого держави, дарма що його засоби для освітлення цієї цілі не були завжди похвальні. Володимирко не дотримав обітниць складені під присягою Київському князеві Ізяславові Мстиславичу щодо віддачі йому

Українського Народного Союзу 850,000 доларів і закупила площу під майбутній дім музею й дім української культури в надії, що українська громада не залишить її осамітненою, а підтримає її фінансово і морально.

Отже сталося те, що треба було зробити багато років раніше: зроблено перший крок в напрямі будови дому Українського Музею! Він стоїтьте в центрі „української дільниці“ в сусідстві церкви й школи с. Юра, Наукового Товариства ім. Шевченка, Української Кредитівки, Народного Дому, Пласту, СУМ-у, Дому Українського Визвольного Фронту тощо. До речі, це донадавана скромна „українська дільниця“, швидкими темпами перебудовується на репрезентативний район хмародерів і тому ціни землі там зростають з дня на день. Це може був останній момент, в якому ще можна було закупити площу за „приличну ціну“. „Завтра“ було б вже запізно.

Отже перший крок в напрямі здійснення великого задуму — зроблено! Акцію пушено в рух.

Будова приміщення для репрезентативного Музею розпочалась! А коли вона закінчиться заложатиме від нас всіх і від кожного й кожної з нас окремо. Який же це був би моральний успіх, коли б за три роки, точно у тисячоліття Христення України, ми принесли б їй в дарунок палату для збереження надбань її правдавньої культури!

ри князі уділи, що, у свою чергу, загрожувало дальшим політичним розпадом цієї найдалі висушеної на захід з українських земель. Завдяки здібному та великому поворному „збирачеві“ галицьких земель, Володимиркові, Перемиське, Звенигородське й Тернопільське князівства об'єднали в одну державу Володимирка, який і переніс свою столицю з Перемишля до розбудованого ним Галича. Таким чином до політичного падіння Галичини не дійшло, навпаки, зроста вона на силі й небувалому досі розростові. У той час простягалася Галичина з заходу, включаючи Санжичину, Перемішчину, Рясівщину, Ярославщину, частину т.зв. Червешських гордіт та оспорювану Київськими князями Погорину з Буськом, на Подільщину й далеко на південь здовж Дністра, аж до Чорного моря.

До трудного завдання автора належало показати постать Володимирка в наскрізь позитивному світлі, як великого князя й будівничого держави, дарма що його засоби для освітлення цієї цілі не були завжди похвальні. Володимирко не дотримав обітниць складені під присягою Київському князеві Ізяславові Мстиславичу щодо віддачі йому

(Закінчення на стор. 3)

Роман С. Голіят

Жиди в СССР

Jews in the USSR. Figures, Facts, Comments, by Avtandil Rukhadze, Novosti Press Agency Publishing House, Moscow 1984, 112 pages.

У вступі до цієї публікації Рухадзе каже, що восени 1978 року сенатор Джекоб Джейвітс і Ейбрагам Рібікоф відвідали СССР. На їхню честь амбасадор Малколм Тун влаштував прийняття, на якому представив Рухадзе сенатора Джейвітса. Під час розмови Рухадзе вручив Джейвітсові перший випуск повноти книжечки. Після прочитання сенатор погодився дати йому інтерв'ю. Сенатор дотримав слова й в розмові з автором цієї публікації заявив, що багато з проблем порушених у повній публікації не є відомими для читачів на Заході й до деяких місць він має сумніви.

Там читаємо, що вже в 132 році палестинські жиди приманували й поселилися на Кавказі, головно в Грузії. Перші жидівські поселення в Києві й Латвії — приблизно в VIII столітті, а в Білорусі в XV столітті. В історії московської держави перша згадка про жидів датується 1474 роком. В середньовіччя переселилися жиди на Заході Європи знайшли притулок в Росії.

Автор вказує на переселення жидів царським режимом, коли жиди були позбавлені громадянських прав, а щойно жовтнева революція зрівняла їх в правах з усіма 120-ма народами СССР. У 1935 році в СССР було 30 відсотків бюрових працівників жидів. Під час війни з нацистами СССР втратив 20 мільйонів свого населення. 160,000 жидів відзначено орденами за їхню хоробрість в боротьбі з нацистами. В минулому й тепер в рядах Червоної армії нараховувалося 100 генералів жидівського походження. В Бабиному Ярі нацисти розстріляли 200,000 осіб, в тому 70,000 жидів.

Перепис з 1979 року вказує, що лише 14,2 відсотка жидів вважає „їхні“ за свою рідну мову. Уряд вихаровує ряд визначних городів, імена яких є на всіх відтінках державного життя СССР. В Ленінграді, де живе 160,000 жидів, 1,5 відсотка ходять до синагоги. На терені СССР функціонує 92 синагоги. Найбільш активна, — це московська синагога; цей рабин має особисті зв'язки з рабинами в ЗСА, Канаді й Мадярщині.

Там читаємо, що в 1934 році створено для жидів автономну республіку Біробайджан. Це є перша жидівська держава на протязі 2,000 років. Зроблено це тому, щоб дати жидам нагоду до своєї національної незалежності. Однак, як далі читаємо, то жиди не придержуються і не практикують релігійних звичаїв, тобто не їдять кошерного м'яса й не обрізують немовлят, бо помалу у „общепонятному котлолку“ затрачують свою ідентичність, як і інші народи.

Жидівські скупчення, пропорційно до інших національностей, мають більше число студентів. В тому вони впередили росіян, українців і білорусинів. Пересічно в СССР є 196 жидівських студентів на 10,000 населення. В академічному році 1978-79 було 329 студентів жидів на 10,000 жидівського населення. Своїми статистичними даними про достягнення жидів в СССР автор старастарється довести, що в СССР не існує дискримінація, мовляв, усі рівні в правах. У Верховній Раді СССР є вісім жидів. Понад 100 письменників і літературознавців, ряд композиторів, науковців і працівників сцени були особливо відзначені.

Із СССР виїхало 250,000 жидів. Автор старастарється довести, що всі вони тужать за своєю „родиною“. Жидівські багаті і сіоністи намовляють советських жидів, щоб вони виїжджали до Ізраїля, бо їм потрібно „гарматного м'яса“ в боротьбі з палестинцями. Деякі з емігрантів повернулися до СССР і включилися в Антисіоністський комітет, завданням якого є поборювати сіоністський наклеп на СССР.

Автор каже, що антисемітизм існує не в СССР, тільки в Америці й Західній Європі. На своє оправдання він згадує про підпал синагоги в Брукліні й Парижі.

Осібний розділ присвячено для засудження осіб. Анатолія Шпанського засудили за шпигунство в користі ЗСА, д-ра Михайла Штерна засудили в Вінниці за продаж лікарств (спекуляція), та ряд інших осіб. Большевицька пропаганда має завжди на все своє оправдання.

Після перепису населення СССР з 1979 року, там було 1,810,876 жидів, тобто 0,7 відсотка всього населення. Між світлинами знаходимо Якова Свердлова, який за словами автора, був найближчим співробітником Леніна і секретарем ЦК Російської соціал-демократичної робітничої партії большевиків.

У ВАШІНГТОНІ СТАЛО відомо, що президент Роналд Реген поважно застанувляється над скликанням вершинної конференції некомуністичних азійських держав. Така зустріч мала б правдоподібно відбутися у другій половині травня ц.р., хоч офіційно повідомлення Білий Дім ще не опублікував. Дводенна сесія мала б відбутися на індонезійському острові Балі у часі поїздки Президента ЗСА на кожнорічну конференцію сімох індустриальних держав, яка цим разом відбудеться в Токіо, Японія.

Здвигнув 17-поверховий будинок. Готелів працівники оповідали, що старий власник був людиною доброю, розумів людське горе, ставився до робітників доброзичливо. Кожного року під Різдво виплачував додаткову „пейду“ і робив їм „Крісмес парті“ з багатим холодним і гарячим буфетом, напоями і музикою. Всі працівники були тоді рівні, урядовці, а навіть дружинні власники і менеджерів танцювали з звичайними робітниками. Після смерті старого готель перейшов на власність його трьох синів. Відносини погіршалися, але „крісмесова“ традиція збереглася, хоч у скромній формі.

Праця була легша, ніж у Валдорф-Асторія, хоча б тому що денна. Була ця невігода, що вільні дні дали мені в середу й четвер. Початково мусів я працювати в підвалі — рахувати рушники, які відсилали до праць або привозили чисті до готелю. Треба було працювати швидко й акуратно та точно рахувати, а рушники була тьма-тьмenna.

Незабаром перенесли мене на куди легшу працю. Я мав розвизити чисту постіль пожілжких коридорах і складати до шафок прибиральниць. Інколи закликали мене помагати приготувати балеви залу на весілля, прийняття, збори, паради. Тоді попадали мені „типи“.

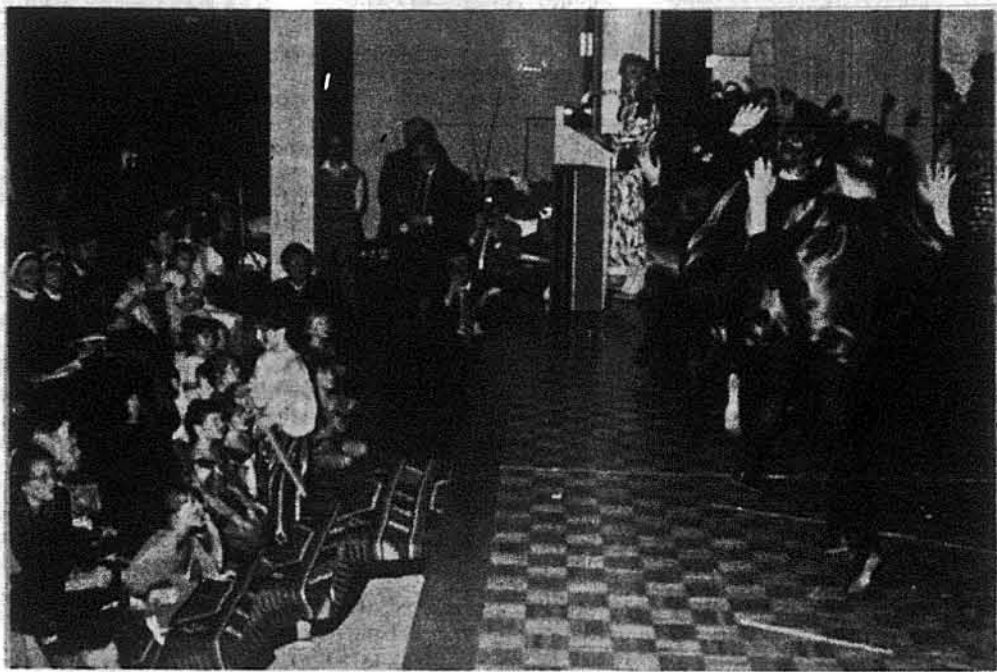
Раз полихав я свій візок попри відкриті двері якоїсь кімнати. У кімнаті я побачив огрядну розсімяну даму. Вона покликала мене до кімнати. Я думаю, що хоче якоїсь послуги, але приємно розчарувався. Дама посадила мене на крісло й калічною англійською мовою з еспанським акцентом почала мені, послуговуючись жестиами, лепетливо розказувати, що вона співачка-солістка з Південної Америки, мала успішний виступ у Карнегі Голл і прихильні рецензії в ньюйоркській пресі. Вона не пам'ятала себе від радості і щастя. Почастувала мене вином і обдарувала двома гратисовими квитками вступу на її найближчий концерт.

В готелі працювало „гавсменами“ кілька українців, з якими я зустрічався під час обідньої перерви. Був тут теж старший віком росіянин, колишній капітан царської армії. Ми познайомилися. Він махав рукою на інших робітників:

— Ето хам'ю. Знаю, що ви українець, а ви знаєте, що я русский, но ми люди інтелігентніе, можем розгаваривать“.

Продовження буде.

Зустріч св. Миколая з дітьми в парафії св. Володимира і Ольги

Зазульки і Бджілки танцюють на хвалу св. Миколая

Свято Миколая, давнє і надзвичайне, як найкращі спомини дитинства чи ранньої юности, відбувається щороку як чудовий звичай обдаровування дітей (і дорослих), обдарування нес подіваного, анонімного. У дітей це свято зроджує потребу „бути добрими, чесними” — лише такі умовини ставив св. Миколай, для дорослих є матеріальним потвердженням чісї пам'яті.

Сам „ритуал” відбувається майже однаково, але бувають ще додаткові мистецькі програми, рівень і якість яких залежні від умов і помислів організаторів. Треба признати, що „Гостини св. Миколая”, організовані Сестрицтвом Покрова Пресвятої Богородиці, при соборі св. Володимира і Ольги в Чикаго втішуються вже від самого початку признанням за високий свій рівень.

Цьогорічна програма в неділю, 22-го грудня 1985 року, була прекрасною. Участь в ній брало 66-ро дітей з Української Балету і Народного-сценічного Танцю при парафії св. Володимира і Ольги, які представили „розтанцювану казку”, до якої текст під заголовком „Гостиня св. Миколая у Гоци Дралі”, дуже сприявливий для дітей, приготувала Галина Заяць. В казці — таємничі пригоди Гоци Дралі і Гномика Ромтомтоміка. Гоца, розумна проворна дівчинка, прибирає „свою хатку на узліссі”, бо всі тут сподиваються небесного гостя, св. Миколая. Втомившись „прибиранням” і танцями із своїм котиком-пустунчиком, здрімувала та у сні перенеслася на барвисті левади України, в Карпати. Левада, як барвистий килим, заквітчаний дитячими головками-роменами, маками, волошками і ін., на знак Королеви-Весни пробуджують своїми танцями все довкілля — лід до життя. За квітами з'являються пишні гриби-мухомори, але їх панування коротке, бо сильні, горді борошки-козак перемагають мухоморів. Ще добре не „відзвеніла” боротьба грибів, а вже на поляні великий індивідуаліст, коник — стрибунець, „сам собі грає, сам підскакує, гуляє”. В лїсі „повно є бджілок, хоч працюють все на славу та тепер ще на забаву, на поляну що прийшли, ще й зозулюк привели”, разом кружляють, танцюють, а краса їх одягу манить і любве зір публіки. Не може забракнути в дитячому краєвиді й ведмедиків, тож і вони розвеселюють дітей своїми дотепними танцювальними витівками. Та краєвид міняється — налітають вітри, навівають сніго-вої мхари. Починається пану-

вання Зими, яка починає танок зі своїми сніжинками. Все довкруги вкривається білим пушистим снігом. Тишу ворухать завірюхи своїми „шаленими” танцями (знаменито виконаними) і стіхія тихне та ненадовго. У відвідини до Гоци прядме Гномик-Ромтомтомик, веселий юнак, з радіощів витанцюює, що тільки вмє. Та тут страшна пригодо — він попадає в пекельний крутїж розгуляних чортків, які зачули про відвідини св. Миколая та й наблизились до хати Гоци Дралі. Метушня і крики, на щастя, розбудили Гоцу і вона рятує Гномика, поганяючи чортів. Гоца ще має трохи часу, щоб упорядкувати поляну, в чому допомагають завзято зайчики. В тїй хвилині чути дзвінки і з бічних дверей через залю маєстатично іде св. Миколай в супроводі ангелів, а всі присутні, зворушені, разом з діточками на сцені співають „Ой, хто хто Миколая любить”... Св. Миколай достойно займає своє місце на сцені, вітає дітей і всіх присутніх та приступає до дуже „відповідальної” функції нагороджувати, обдаровувати.

Свято Миколая — це велике дитяче свято в парафії, це теж і небуденна подія побачити стільки дітей в один час. А які чудові реакції дітей, глядачів. Вони піддаються звукам танцювальних мелодій та й собі підтанцюють. Бабці обтирають сльозини, матерів гордоші „розпирують” (осо бливо за тих, що виступають), а батьки бігають з апаратами, щоб „увічнити” своїх малих артистів. Зал

Три покоління вітають св. Миколая

повна радісного гамору, захоплення. Як добре, що при парафії „свої артисти” згадані вже „Школа Балету” під мистецьким керівництвом Роксани Дикий-Пилипчак і Марти Городиловської-Козицької, яка була теж наратором-розповідачем казки, що є знамениті проєкти костюмів і руки, що їх виконують (головні прізвища: Д. Дика, О. Касіян — Гулик, Доміно, Н. Заводович, Л. Калін, О. Мороз, матері і бабці дітей).

Звіконавші — зворушили чудових дітей (неможливо вичислити усіх поіменно) — сольові танці виконали: Гоца — А. Ледлон, Кнїя — М. Поливка, Царівна Весна — Т. Лоско, Коник — Стрибунець — М. Міскевич, Зи-

мова Царівна — Т. Караван, Гномик — Г. Караван. Збірню танцювали: Квіти — 9 дівчаток, Гриби — Мухомори — 7 дівчаток, Гриби — Борошки — 5 хлопців, Бджілки і Зозульки по 7 дівчаток, Ведмедики — М. Женчук і М. Міскевич, 4 Сніжинки, Завірюхи — 7 дівчаток, Чортки — 3-х хлопців, Зайчики — 6 хлопчиків і Янголи — 3. Єдиний незмінний знаменитий св. Миколай! Допомагали Ю. Заяць, Р. Заяць, Р. Заводович (афіші).

Усім разом, з невтомним Сестрицтвом на чолі, глибокий поклон за труд для збереження чудової традиції свята св. Миколая!

ІКА

Пам'яті Петра Німировського

Дня 20-го грудня 1985 року помер у Нью Йорку Петро Німировський, колишній учасник Листопадового Зриву і воєк Української Галицької Армії, член культурно-освітніх організацій, патріот і прикладний християнин.

П. Німировський народився 30-го липня 1899 року в Дунаєві, повіту Перемишляни. Дунаїв — це містечко, положе в горбковинно-лісній околиці Опілля над Золотою Липою, притокою Дністра. Затинний цей куток нашої країни веде нас у сїру давнину і згаданій у старих записках. В ХУ сторіччі Дунаїв і околиці села належали до латинського Львівського архієпископства. В 1430 році Дунаїв одержав Магдебурське право, що охороняло його від податків і посиблило розвинути у Дунаєві торгівлі й ремеслам. Архієпископ Григорій з Сянока заклав тут свою резиденцію і збудував замок, в якому ховалися мешканці від нападів татар на протязі багатьох років. В ХУІІ-ХУІІІ сторіччях Дунаїв був славний виробами мідяних котлів і своїми пекарнями.

Між двома світовими війнами Дунаїв відзнався в нашій історії культурно-освітньою працею під впливом священиків і місцевих національно свідомих провідників. Петро Німировський ходив до гімназії в Рогатині. Коли 31-го жовтня 1918 року підготовлялося проголошення української держави, він, 19-літній юнак, з кількома іншими юнаками перебрав в українські руки залізничну станцію в Дунаєві, роззброюючи біля 100 австрійських воєків і старшин.

Після того був придїлений нашою владою до станції, як телефоніст, а згодом перенесений до Задвір'я біля Львова до 4-ої Золочівської Бригади УГА. Він брав участь в успішних боях Української Галицької Армії з польською армією під Чортковом. Але забракло набоїв і наша армія мусла відступити за Збруч.

Біля Залісся П. Німировський дістав призначення до підстаршинської школи. При дальшому відступі він опинився біля Старої Ушиці над Дністром. Тут Галицька Армія, здєяткована боями і тифом, перестала існувати. Німировський з кількома земляками повернувся до Дунаєва, де важко захворів на еспанку.

Після програної війни Німировський і ще кілька свідомих дунаївців зайнялися культурно-освітньою працею, хоч де могли, вели також і політичну акцію. Це проявилось, наприклад, у заклик до бойкоту польських виборів. Із-за цього він і його друзі були заарештовані. Того самого року завдяки їм була заснована в Дунаєві кооператива „Єдність”. Згодом відновлено читальню „Просвіти”, і Німировський був головою її на протязі 15-ти років. Ще пізніше засновано „Касу”, в якій він був скарбником, і також спортивне товариство „Сокил”.

В 1929-1931 роках дунаївці завдяки допомозі земляків з Америки закупили площу і збудували Народний Дім. В 1930-их роках засновано молочарню і дитячий садок. Польська поліція з молодіжкою і порозумінні з старостою робили перешкоди українцям і викидали з праці. Але не зупинили росту національної свідомості серед українців.

З приходом большевиків до Галичини культурно-освітня праця припинилася. Не дуже покращала ситуація з приходом німецької влади. Німировський, що довгі роки вів склеп і набув практичного знання в купецтві, перейшов до Перемишляни, де згодом його вибрано директором Повітового Союзу Кооператив.

В липні 1944 року П. Німировський покинув рідну землю і переїхав на еміграцію. Остаточо прибув до Нью Йорку, де залишився до кінця життя. Тут належав до кількох товариств. В товаристві „Самопоміч” був довголітнім бібліотекарем. Ходив до церкви і на українські національні імпрези. Залишив по собі добру згадку.

Інж. Нестор Пінковський

В об'єднаних...

(Закінчення зі стор. 2)

Погорини; поставив проти себе важкими зборами данини бояр і мїщан, що причинилося до короткотривалої втрати його влади в користь Іванка, т.зв. Берладника; приневолив свого сина Ярослава з державних оглядів одружитися з Ольгою, донькою Юрія Суздальського („Довгорукого”), чим довів до зазіхань на Галичину Суздальського двору, а накладалням з Юрієм до його зміщення і претенсій на Київський престіл його і його сина Андрія „Боголюбського”, що згодом довершив ганебною руйнування української столиці; матримоніальна політика Володимирка довела, в висліді, теж до особисті трагедії його сина Ярослава й смерті його улюбленої, боярської доньки, Настасї Чагрівної — одної з найвмишніших подій цього невідрадного періоду в нашій історії. Нагла смерть Володимирка була наче карою за його неспроумані вчинки, зокрема кривоприсягу Київському князеві. На щастя, син Ярослава виявився надійним, мудрим володарем, прославленим окремою апострофою у „Слові про Ігорів похід”. Ярослав поклав мішні підстави під майбутню велич Галицько-Волинської Держави.

У повісті відчутні два основні мотиви, відомі з осторуг одного з найрозумніших українських гетьманів Івана Мазепи: через незгоду доходить до національної руйни, „самі себе звоюємо” та — щоб завести в державі лад, треба міцної руки володаря. Таким саме намагався замалювати Володимирка Іван Філіпчак, що вкладає в уста свого героя слова повчання свого сина Ярослава: „Київ, який був „батьком”, а не „матір'ю руських городів”, не допустив би великої держави до такої загибелі, а своєю повагою управлєв би державою тах, що всі дїти винуки віддали б йому належну пошану. „Мати

українських городів” була за м'яка, кожне з її дітей думало лише про себе, щоб виокористати її обдєрти її, а щира мати все й роздала... Українська держава повинна залишитися власністю одного князя й українського народу. Її не можна ділити на кусні” (ст. 129).

У своїй повісті „Будівничий держави” проклав Іван Філіпчак дошлїй шлях державничим ідеям, створюючи водночас дуже повчальну літературу для нашої молоді. Зводлячи ці ідеї до умов сучасних відносин їх можна б зосередити до принципу міцної народоправної влади шлої нації, справедливої до всіх. Іншою прикметою повісті є дотримування автора історичної правди, а вона перенєла в Іпатїєвському літописі Поновна поява цієї книжки дуже на часі її варто включити у список потрібної літератури по наших шкільних осередках. Книжку в ціні 8 дол. можна замовити, пишучи на адресу: Mrs. Irene Dybko, 2, Crescent Ave. Passaic, N.J. 07055, USA.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному бої листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (декто розуміє що вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо знайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після опісля події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріалах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
Найдорожчого БРАТА
бл. п. інж.
Ярослава Когутяка
будуть відправлені
27 і 30 січня 1986 року
ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ
в Тулузі, Лурді і Римі в соборі св. Софії,
в Монреалі та церкві св. Івана Хрестителя в
в Ньюарку, Н. Дж.
У світлу пам'яті Незабутнього Брата складаю пожертви на:
Українську церкву в Лурді \$1,060.00
Будову Українського Музею в Нью Йорку 1,000.00
Постійний Фонд Української Енциклопедії 1,000.00
У глибокому смутку —
сестра **МАРІЯ КОГУТЯК-ГЛАДКА**
з мужем інж. **ОРЕСТОМ**

У глибокому смутку повідмляемо Родину і Знайомих,
що в середу, 22-го січня 1986 р. упокоївся в Бозі,
мій Дорогий Хресний Батько
бл. п.
Михайло Лаврук
з Кергонсону, Н. Я., людина дуже доброго серця і громадський діяч, народжений 15-го жовтня 1915 р. в Україні, член Українського Народного Союзу 5-го Відділу.
ПОХОРОН відбудеться в понеділок, 27-го січня 1986 р. з похоронного заведення Humberston, Кергонсону, Н. Я. на українській католицькій цвинтар св. Духа у Гемптонбургу, Н. Я.
Горем прибитий
хресний син — **ПАВЛО ЛЕБЕДОВИЧ** з родиною

Президія Об'єднання Українських
Письменників „СЛОВО”
повідомляє з великим смутком,
що в неділю, 19-го січня 1986 р., в місті Дітроїті, Миш.,
ненадіжно, помер на 76-му році життя,
Член Об'єднання „Слово”
бл. п. письменник
**Богдан А.
Нижанківський-
Бабай**
ПОХОРОН в суботу, 25-го січня с. р., о 9-й год. з церкви
Непорочного Зачаття в Дітроїті на місцевий цвинтар.
Доньці Дарці й усій Рідні висловлюємо наші
щирісердечні співчуття.
Президія ОУП „Слово”

Ділимось сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що в суботу, 25-го січня 1986 р. по короткій але тяжкій недозі
відійшов у Вічність на 75-му році життя
наш Найдорожчий і Улюблений **ТАТО, ДІДО і БРАТ**
бл. п.
Володимир Роговський
ПАНАХИДА відбудеться в середу, 29-го січня 1986 р., о год. 7 30 веч. в похоронному
заведенні Литвин і Литвин при 1600 Stuyvesant Avenue, Union, N.J.
ПОХОРОН в четвер, 30-го січня 1986 р., о год. 9 45 ранку в церкві св. Івана Хрестителя
при 79 Sanford Ave. Newark, N.J. на українській православної цвинтар св. Андрія в С.
Бавнд Брук, Н. Дж.
В тяжкій жалобі:
донька — **ЛЯРИСА ПУЦЕНКО** з мужем **ЛЕОНАРДОМ**
син — **ЮРІЙ** з дружиною **КАЛІН**
сестра — **ПАВЛИНА БАРИЧИНСЬКА** з мужем **СЛАВКОМ** з родиною
брат — **ВІКТОР** з дружиною **МАРІЄЮ** і родиною
внуки — **ЛЕОНАРД, ХРИСТИНА, РОКСАНА і МОРІН**
та ближчі і дальша Родина в Америці, Канаді, Польщі й Україні

ЗАЯВА
У зв'язку з появою Бюлетеня Українського Демократичного Руху ч. 4/19 з листопада 1985 року, Рада Українського Демократичного Руху заявляє, що Бюлетень не був узгоджений з Радою УДР і Рада за його зміст не відповідає.
Цей Бюлетень репрезентує думки тільки одного члена Секретаріату УДР, а не цілого Проводу УДР і його членства.
За Радю УДР:
д-р Олег Волянський голова,
д-р Роман Барановський секретар
проф. Михайло Воскобітник заступник голови

Дирекція Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч” в Джерзі Сіті
Філія в Трентоні, Н. Дж.
запрошує Українську Громаду Трентону і околиці на
ІНФОРМАЦІЙНІ ЗБОРИ
в дні 2-го лютого 1986 р., о год. 3-й по пол.
в приміщеннях Українського Народного Дому
при 477 Jeremia Avenue, Trenton, N. Дж.
В програмі інформації про українські кредитові кооперативи та про працю і послуги членам кредитової кооперативи „Самопоміч” в Джерзі Сіті.
Після зборів запрошуємо всіх учасників на каву і солодке

Увага! У Книжарні „Свободи” можна замовляти
ІСТОРІЮ УКРАЇНИ
Наталії Полонської-Василенко
Два томи — тверда оправа — мали — 1,190 сторінок друку
Ціна 52.00 дол. з пересилкою
Мешканців стеїту Нью Джерзі зобов'язує 6% стеїтового податку
Замовляти
СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО
внутрішні хвороби
приймає у Квінсі в виїжджає на виклики домів
Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО
Профілактика хворіб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім договором.
Адреса у Мангеттені
ROCKEFELLER CENTER
630 5th Avenue, Room 1803
New York, N.Y. 10020
Адреса у Квінсі
105-37 64th Avenue
Forest Hills, N.Y. 11375
(718) 459-0111

Український Конгресовий Комітет Америки
Відділ Пассейк-Берген повіт
запрошує Українське Громадянство Пассейку й околиці на
СВЯТОЧНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ РОКОВИН
ДЕРЖАВНОСТІ І СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ
в неділю, 2-го лютого 1986 р., о год. 5-й по пол.
в Українській Централі в Пассейку, Н. Дж.
В ПРОГРАМІ
Святочна доповідь Ред. **ЯРОСЛАВ ГАЙВАС**
Виступ хору української православної церкви св. Покрова під мист. керівн. **СВІТЛАНИ ВАСИЛАКІ ТОНКОШКУР**
Сольоспів Ред. **СВІТЛАНИ ВАСИЛАКІ ТОНКОШКУР**
Виступ молоді СУМ-А і Пласту
БОГОСЛУЖЕННЯ в наміренні Українського Народу будуть відправлені у всіх Українських Церквах 2-го лютого 1986 р.

ДОПОВНЕННЯ
У відомленні з річних наряд Управи СФУЖО, що було поміщене в „Свободі” ч. 5 з 9-го січня 1986 року, при звітванні референток СФУЖО пропущено, через недогляд, їхні імена. Вони провели успішно дуже важливу працю СФУЖО в своєму засягу, а це: Лідія Гладка, референтка зовнішніх зв'язків, Наталя Даниленко, референтка народного мистецтва, Оксана Бризгун-Соколик, виховна референтка, Анна Марія Баран, організаційна референтка, д-р Наталя Пазуник, референтка підсөвєтських студій. Дуже перепрошуємо за недогляд.
Екзекутива СФУЖО

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

ВІДКРИТІ ПОЗИЦІЇ ПРОТЯГОМ ЦЬОГО РОКУ НА СОЮЗІВЦІ

Foodmore Rd., Kerhonkson, N.Y. 12446
Управитель Союзівки — обов'язкове знання української мови
Заступник управителя
Бюровий урядник
Наглядач над покоївками
Заступник кухаря
Включені кімната і харчі. Всі бенєфіти. Приймається на науку на кожному позицію. Платня за домовленням та згідно з досвідом.
Телефонувати —
п. Володимир Квас — 914-626-5641

Комітет Оборони Української Спадщини та Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу

СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ на його працю та акції для

- 1. Поширення правди про Україну
2. Поборювання очорнювання та знеславлення українців
3. Оборони громадянських прав українців

Україн Heritage Defense Fund c/o Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Просимо подати суму пожертви, своє ім'я, прізвище та адресу.

Сума пожертви \$
ім'я та прізвище
число дому, вулиця
місцевість
стейт
поштовий код

26-го лютого 1985 року о годині 9.30 ранку на столичному австралійському аеродромі в Канберрі представники української організації АСТ, Легіону Симона Петлюри, Наукового Товариства ім. Шевченка, вокальної групи „Волошки” та громадяни, зустріли достойних гостей — голову СКВУ П. Саварина і його дружину Олену. Шестилітня Ангеліна Татарів піднесла дуже гарну китицю квітів, спеціально приготувану пісною сестрою Н. Гордішко, а Л. Тризна вручила китицю квітів від імені вокальної групи „Волошки”. Привітальне слово вголосив представник Української Громади Канберрі.

Голова СКВУ в Канберрі

Представники української громади зустріли голову СКВУ Петра Саварина з дружиною Оленою (стоять посередині) на летовищі в Канберрі.

привозять росіяни та інші народності із національних меншин союзу імперії... про нищення нашої культурної спадщини, про запровадження насильної русифікації тощо.
Наша американська еміграція, яка в основному походить із земель Закарпаття та Галичини, має столітній вік... Але не дивлячись на те, що прожили століття на чужині, вони зберегли свою Церкву, культуру, традиції і мову, вони не втратили своєї національної ознаки.
Після Другої світової війни прийшов другий приплив нашої еміграції, але трохи відмінний від першого тим, що перша еміграція була заробітчанська, а нова еміграція більш зполітизована, бо причини її еміграції були ідеологічно-політичними.
Обі ці еміграції потребували довгого часу на перетрактації і підготовку до організаційного процесу створення своєї національної репрезентації, що носить тепер назву — Світовий Конгрес Вільних Українців. Створення СКВУ — це пряму чужою еміграційної патріотичної спільноти... Перша світова війна пробудила українську націю, і це національне пробудження завершилось створенням уряду УНРеспубліки, а в процесі короткого часу завершилось актом соборності української землі.

українців як серед нашої еміграції, так і в краю в цей час є на найвищому рівні, і що ідею національної свободи і принципів демократії не вдається знизити ніякій диктаторській силі, що явно ствердили наші дисиденти.
Церкви, які ми винесли з рідного краю, у вільному світі добре розвиваються. Наукові установи як НТШ, УВАН і новостворені „Студії Гарварду, ФУСА—Сідней, українські школи, де наші покоління здобувають наукові знання, а через видані ними твори ми маємо змогу проголосити в світ правду про Україну, яка побудована фальшиво на тенденційній базі, — теорії модерного колоніалізму Росії під підступними гаслами російського комунізму.
Щодо наших політичних угруповань, які провадять свою ідеологічно-політичну працю, починаючи від крайно правих і кінчаючи лівими, — сказав П. Саварин, — все це є доказом нашої живучості. Вони провадять ідею політичного змагання за країну ідею українського народу і за спільну ідею визволення України із російської колоніальної неволі, і їм це треба признати.
Відносно наших політичних суперечностей, то тут неспотрібно все приймати за зле... бо в процесі політичної суперечності в змаганні за країну ідею викристалізують вищі ідеї, які політична група планує приміняти в житті нашої майбутньої української держави... „Компетішен” — змагання, не веде до регресу, а до прогресу... В політиці не може бути застою...
Основне є те, щоб наші партії могли той спір погоджувати в такий спосіб, щоб ці політичні конфлікти не стояли на перешкоді до здійснення вищої всенародної — державотворчої ідеї... Плавук, Стецько, Гришко, Воскобойник і інші наші політичні лідери — всі вони прагнуть здобути волю українському народові і незалежність української держави... І хоч вони вибирають різні шляхи дійти до тої самої мети, але мети одної — здобуття вільної соборної української держави.

цим наша еміграційна спільнота у вільному світі мусить подбати про моральну і матеріальну допомогу своїй найвищій українській репрезентації — Світовому Конгресові Вільних Українців, який з вашою допомогою зможе зробити багато корисного на допомогу нашим братам і сестрам, які в нерівній боротьбі змагаються за демократичну свободу, національні права свого народу і своєї незалежної держави — України.
Відзначення Тисячоліття Християнства в Україні дає нам нагоду показати християнству вільного світу брутальну імперіалістичну політику російського комунізму і російської патріархії супроти Української Церкви, українського народу і української державності...
Західний світ ніяк не може ще й досюгоди виплатитись із туману облудно-підступної московської пропаганди на всіх відтинках людського життя як церковного, суспільного, політичного, робітничо-юніонного в русі тощо. І от якраз демаскувати цю облуду є нашим завданням.
І коли ми всі, українська еміграція в світі суцільна, будемо координувати свою працю в рамках системи СКВУ, то ми, одна українська родина, напевно досягнемо поважних успіхів у всіх ділянках нашої діяльності, а цей успіх буде моральним ударом по нашому ворогові й моральною допомогою борчим в Україні за національну і державну волю нашого краю.
На закінчення промови д-р Саварин закликав наші організації і всю спільноту до спільної національної праці. Голова СКВУ висловив свою вдячність присутнім за виявлену ними гостинність до нього і його дружини та побажав всім веселих Різдвяних Свят і щасливого Нового Року.
Після промови присутні задавали запитання, на які давав вичерпні відповіді д-р П. Саварин.
Як виявилось, що поза членськими вкладками організації в системі СКВУ, вкладаються, як вільні пожертви від громадян, індивідуально і що таких платників нараховується до 4,000.
Інж. Тризна запропонував унормувати вплату членських вкладок по вимогах статуту СКВУ, та ретельно дотримуватись тих вимог. Бо на останньому З'їзді СКВУ були недовомангані в цьому відношенні і деякі репрезентативні зловживали правом своєї делегати. Зрозуміло, що є повні платники і свідки (пенсіонерські, старші військовики) і звільнені від вплати. До звільнених треба зарахувати Українську Гельсінкську Групу.
Була пропозиція, щоб СКВУ запровадив вплату індивідуального членства, як гонорову вkladку на Фонд СКВУ, яка мусіла бути декількохступенева по відзначенні фондаторів СКВУ відповідними емблемами. Реалізацією цієї акції платники Фонду СКВУ мусіли б знайти всі церковні і світські, та політичні організації. У приватній розмові члени ЛПС і голови СКВУ дійшли до такої думки, що д-р П. Саварин поставив це питання на одному із чергових засідань.
При чашці чаю і солодким присутні і гостями провадили розмову про Канаду і Австралію. На цьому закінчилась зустріч.
28-го грудня 1985 року на Канберському аеродромі в 9.10 год ранку члени ЛСП, Упр. Української Громади, члени вокального товариства „Волошки” попрощались з панством Саваринами.

ВІДИЙШЛИ ВІД НАС

ВОДЛЕС Е. ВАСИЛЯВСЬКИЙ, член УНС Відд. 44-го в Нортгемптоні, Па., помер 19-го серпня 1985 року на 72-му році життя. Нар. 5-го квітня 1913 року в Нортгемптоні. Членом УНС став 1939 року. Залишив у смутку дружину Марію, доньку Марію Рейнор, сестер — Марію і Джейн Пеллек і двох внуків. Похорон відбувся 22-го серпня 1985 року на цвинтарі с. Марі в Нортгемптоні, Па. Вічна Йому Пам'ять!

Д-р. ІЛЛЯ ВОЛИНЕЦЬ, член УНС Відд. 175-го в Дітроїті, Миш., помер 19-го серпня 1985 року на 76-му році життя. Нар. 1909 року в Дніпрі, Україна. Членом УНС став 1964 року. Залишив у смутку дружину Олену, доньку Галину і сина Петруся. Похорон відбувся 22-го серпня 1985 року на цвинтарі Парк'ю Меморіал в Лівоні, Миш. Вічна Йому Пам'ять!

ГРИГОРІЙ МОСТОВИЙ, член УНС Відд. 49-го ім. с. арх. Микола в Торонто, Онт., помер 11-го серпня 1985 року на 82-му році життя. Нар. 1903 року в селі Дмитрів на Україні. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Марію, доньку — Варвару і Марію з чоловіками та вісім внуків. Похорон відбувся 15-го серпня 1985 року на цвинтарі Парк Лоу в Торонто, Онт. Вічна Йому Пам'ять!

ІРИНА КОПИСТЯНСЬКА, член УНС Відд. 327-го Т-ва „Запорозька Січ” в Гемпстеді, Н.Й., померла 15-го липня 1985 року на 75-му році життя. Нар. 1912 року в Ярославлі на Україні. Членом УНС стала 1953 року. Залишила у смутку сина Богдана з дружиною Патрицією, доньку Ольгу, внуків: Стефу, Оксану, Таню і Марію. Похорон відбувся 17-го липня 1985 року на цвинтарі с. Духа в Гемптонбургу, Н.Й. Вічна Їй Пам'ять!

ВАСИЛЬ ГОМЕНЮК, член УНС Відд. 294-го в Равей, Н. Дж., помер 23-го серпня 1985 року на 57-му році життя. Нар. 21-го червня 1928 року в Равей, Н. Дж. Членом УНС став 1944 року. Залишив у смутку сина Василя. Похорон відбувся на цвинтарі Голлівуд Меморіал в Голлівуді, Флориди. Вічна Йому Пам'ять!

МИКОЛА ФЕДІРКО, член УНС Відд. 311-го ім. св. Володимира в Джессап, Па., помер 19-го серпня 1985 року на 55-му році життя. Нар. 6-го серпня 1929 року в Джессап, Па. Членом УНС став 1944 року. Залишив у смутку дружину Катерину, сина Микола, мол., доньку Катерину і сина Михайла. Похорон відбувся 23-го серпня 1985 року на цвинтарі с. Кирила і Методія в Пек-виллі, Па. Вічна Йому Пам'ять!

АНДРІЙ ДАНИЛО, член УНС Відд. 370-го в Нью Гейвені, Конн., помер 7-го вересня 1985 року на 74-му році життя. Нар. 12-го грудня 1910 року в селі Дзінжак Горішній, повіт Турка, в Західній Україні. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку братову Любу Данило, сестричку Анастасію Собко і рідню в Україні. Похорон відбувся 9-го вересня 1985 року на цвинтарі с. Лаврентія. Вічна Йому Пам'ять!

АНДРІЙ ЯНКОВИЧ, член УНС Відд. 217-го ім. св. Йосафата в Рочестері, Н.Й., помер 5-го вересня 1985 року на 73-му році життя. Нар. 17-го серпня 1912 року в Югославії. Членом УНС став 1953 року. Залишив у смутку хресну доньку Анетту Монтегрім, приятелів і рідню Гравків. Похорон відбувся 9-го вересня 1985 року на цвинтарі Вайт Гейвен в Перлітоуді, Н.Й. Вічна Йому Пам'ять!

КСЕНІЯ ДРАГАНЧУК, член УНС Відд. 281-го ім. Т. Шевченка в Байоні, Н. Дж., померла 28-го серпня 1985 року на 88-му році життя. Нар. 1899 року в Україні. Членом УНС стала 1944 року. Залишила у смутку сина Василя і матір та дочку Маріану. Похорон відбувся 31-го серпня 1985 року на цвинтарі Голі Нейм. Вічна Їй Пам'ять!

РОМАН Н. СІКІДА, член УНС Відд. 50-го в Лорейні, Огайо, помер 17-го серпня 1985 року на 67-му році життя. Нар. 22-го грудня 1918 року у Форд Сіті, Па. Членом УНС став 1967 року. Залишив у смутку дружину Бетті. Похорон відбувся 19-го серпня 1985 року на цвинтарі Рідж Гилл Меморіал Парк в Лорейні, Огайо. Вічна Йому Пам'ять!

АМЕЛІЯ ДОЛИК, член УНС Відд. 50-го в Лорейні, Огайо, померла 5-го серпня 1985 року на 63-му році життя. Нар. 28-го березня 1922 року в Клівленді, Огайо. Членом УНС стала 1978 року. Залишила у смутку мужа Стефана, сина Стефана мол., доньку — Ненсі Олексю і Беверлі. Похорон відбувся 8-го серпня 1985 року на цвинтарі Рідж Гилл Меморіал Парк в Лорейні, Огайо. Вічна Їй Пам'ять!

ІВАН ЦЕПЛИЙ, член УНС Відд. 63-го Т-ва „Січ” у Форд Сіті, Па., помер 31-го серпня 1985 року на 63-му році життя. Нар. 28-го грудня 1922 року. Членом УНС став 1960 року. Залишив у смутку матір Анну, братів Лева і Василя. Похорон відбувся на цвинтарі с. Трійці у Форд Сіті, Па. Вічна Йому Пам'ять!

СТЕПАН В. МАСНИК, член УНС Відд. 423-го в Чикаго, Ілл., помер 27-го липня 1985 року на 52-му році життя. Нар. 27-го липня 1933 року в Україні. Членом УНС став 1962 року. Залишив у смутку маму Ольгу, дружину Наталю, сина — Юрія, Петра, Ігоря і доньку Олександру. Похорон відбувся на цвинтарі с. Андрія в Чикаго, Ілл. Вічна Йому Пам'ять!

Володимир Барагура МЕЧ І КНИГА
Історичні оповідання для молоді
Ілюстрації П. Андрусєва і М. Михалевича.
Ціна 7.00 дол. з портом.
Мешканці стейту Нью Джерзі зобов'язані 6% стейтського податку.
СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

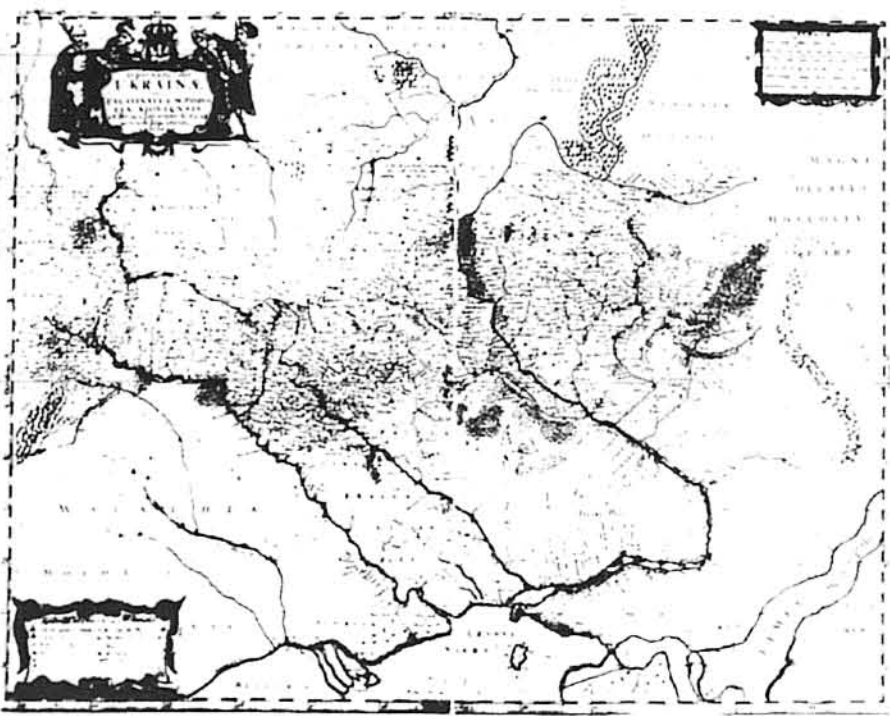
АНГЛІЙСЬКЕ ВИДАННЯ

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

за редакцією проф. ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА

Альфаветична, багато-томова Енциклопедія України повинна бути в кожному домі американця і канадця українського походження. Базована на 25 роках праці, понад 100 науковців у цілому світі — є першорядний показник життя і культури українців в Україні і у діаспорі. Цей величавий науковий проект представляє комплексне зревідування і доповнене видання по сьогодні ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА і приготоване під патронатом Наукового Товариства ім. Шевченка (1955-81) і Канадського Інституту Українознавчих Студій (1976-81) і Фондації Канадських Українських Студій (1976-81).

ENCYCLOPEDIA OF UKRAINE

ТОМ I (A-F): Перший з чотирьох томів

\$115.00 + \$4.50 пересилка

Це перший том великого твору українських науковців у діаспорі 968 сторін, має приблизно 2,800 гаселів.
Вповні ілюстрована
Понад 450 ілюстрацій чорно-білих, 5 кольорових, 83 мапи, 6 з них кольорові
Велика кольорова зложена мапа України з 32 сторінковим окремим додатком назв місцевостей, пов'язаних окремо в такій самій справі, як книжка.

Замовляйте тепер і шліть чек на \$119.50 до

СВОБОДА BOOK STORE

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Мешканці стейту Нью Джерзі зобов'язані 6% стейтського податку

Прелестні підкресливі, що національна свідомість

Є.П. Габелю

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

Український ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568